כל הבשר פרק שמיני חולין קיג.

מסורת הש"ס

כני מילי דמן. כלומר הני מילי לגבי דם וכגון בכלי שאינו מנוקב דבתר דפלגו הדר בלע: **אכל נירן.** זיעה הוא ולא מיתסר והכא לדם ליכא למיחש דמנוקב הוא (א) וא"כ כשרה נמי: **קמ"ל.** דליר אסור ולירנ טוח ליבלע הוא: **מאי לאו שניהם מלוחים.** ושמע מינה ליר נמי לא מיבלע כל זמן שעסוקים בפליטה: **וש"מ נירן מותר** לא גרסינן: **ספל.** מבלי מלח דהשתא לא פליט טומא מידי אכל שניהם מלוחים דטומא נמי פליט אסור וכ"ש טומא מליח וטהור תפל: **הא שניהם מלוחים שרי.** דשניהם טרודים בפליטה: רב הונא דלא בעי הדחה כרישא בדמלליה כי טבחא. כל רחיצת הבשר מתרגמינן חילול (ב): **מילתא גלגליפא.** מלח גסה שלמי"ם: **ומנפין ליה.** למילחא לאחר זמן מפני שהדם נבלע בה אבל מלח דקה אין צריך לנפץ שהיא נתכת מעצמה: **אין מחזיקין דם.** אינן נחוקה דם ליאסר אם לא נמלחו: **הדרא דכנתא.** דקין שבביב הכנתא אנטרי"ל: **ומעיא.** קנה וכרס ושאר הדקין: **וכרכשא.** טנחמי"ת. אבל הלב והריאה והכבד וכנתא גופה יש בהן דם ולריכין לימלח: **אלא ל"ש.** ומותר וטעמא דפרשינן לעיל (דף קיב: ד"ה ושופות) דכל זמן שטרודים לפליט אינן בולעים וכשנמח זה כבר נח זה: **הרי זה מכניד אם הכשר.** לפי שבשעת שחיטתה היא טרודה להוציא דם וכשאובר מפרקתה ממוך לרחה אין בה כח להתאמת ולהוציא דם והיא נחה ושוקטת והדם נבלע באבריה ומכניד הכשר ונמצא גחל את הבריות כשהוא מוכרח במשקל והדם שוקל: **איכעיא להו היכי קאמר.** האי ומבליע דם דקתני כוליה חד איסורא הוא וה"ק מכניד את הבשר ונמצא גחל את הבריות הוא משום דמבליע דם שמכניד את משקלה והבלעת דם לפרושי גחל את הבריות נקט לה: **הא לדידיה.** דליכא למימר משום גזילה שרי לפי שהוא מחזר ויוצא ע"י מלח: **או דילמא לדידיה נמי אסור.** ותרתי איסורי קאמיר חדא דגחל את הבריות וחדא דמבליע דם ושוב איתו יוצא ואוכל דם: **מתני' איזו עובר בלא תעשה.** היא גופה לא איצטריך דהעלאה לאו דאורייתא אלא דיוקא דילה איצטריך למידק מינה הא אוכל עוף בחלב עובר ולאפוקי מדרבי עקיבא דאמרי' פרט לעופות: **גמ' איזו הא לידי לא תעשה.** כלומר אין לאוס שמא יאכלנו ויעבור עליו דאי נמי אכיל ליה לא עבר: **מתני' מותר לבשל ומותר בהנאה.** דאין בו משום בשר בחלב כדליף בגמרא [ע"ב]. ובאכילה מיהא אסור משום איסור טומאה: **פרט לעוף וחיה ובהמה טמאה.** גדי פרט לעוף שאינו בהמה. גדי פרט לחיה שאינה בהמה דאע"ג דחיה בכלל בהמה) אמא קרא יתיר ומפקינן. גדי ולא את הבהמה טמאה אבל בהמה טהורה דאלא גדי כגון פרה וחמל איתרבאי מקראי כדקתני בברייתא בגמרא [ע"ב]: **נאמר לא תאכלו כל נבלה ונאמר.** באותו פסוק עצמו לא תבשל גדי בחלב אמו דמשמע כל שנוהג בו איסור נבלה יש בו משום בשר בחלב: **גמ' מנהני מילי.** דכל בהמה במשמע: כאן

ולימא ליה מדשמואל. אע"ג דברייתא עדיפא בברייתא לחוד לא סגי אלא מכח מילתיה דשמואל דמייתי בהדיה אבל בדשמואל לחוד סגי ומשני הוה אמינא הני מילי דמן וכאן אין שייך לאסור משום דמשרק שריק או כבולעו כך פולטו: **מאי לאו** שניהם מלוחין. אלמא לא בלע ולא גרסינן וש"מ דלירן מותר דהא משנה שלמה היא (ג) במסכת ע"ז (דף לה:) דדג טמא אינו אסור ובסיפא דהך ברייתא נמי קתני טמא מליח וטהור תפל אסור: **טהור** מליח **וטמא תפל** טותר. גבי מליח כרותח לא שייך לא עילאה גבר ולא תתאה גבר ואפילו קליפה לא בעי אע"ג דאמרינן (פסחים דף עו.) גבי עילאה ותתאה אדמיקר ליה בלע ויש ללמוד מכאן דא"ל להגעיל דפוסי גבינות העובדי כוכבים ומותר לעשות בהם גבינות לישראל ולמולחן בתוכן דהוי כמו טהור מליח וטמא תפל דאין שייך מליחה בעץ ולא נעשה עץ רותח ע"י מליחה ומעשים בכל יום דמלח בקערה שמתמשין בה בשר לוקחים ממנו לתת ממנו בחלב והמחמיר תבא עליו ברכה: **אין מחזיקין דם בבני מעיים.** לאסור מטעם זה למלוח בני מעיים עם שאר בשר משום דלא טרידי לפלוט (ב) דבלעי דם כמו דגים דהכא דם משרק שריק אבל דגים רפו קרמייהו לכדפי' לעיל (דף קיב: ד"ה דגים) ואין להתיר מטעם שריקה אם היו שופכין דם על הבשר בשעת צליה דדוקא דם הנפלט נופל עם הליר ע"י צליה או ע"י מליחה כדאמר לעיל (דף קיא.) דשריק אבל היכא דהוי הדם בעייה לא אשכחן: **אלא** ל"ש. ומותר בכל ענין אע"פ שמניח הבייה על אותה שנמלחה תחלה כדפרישית לעיל: **בשר** בחמה טהורה בחלב בהמה טהורה בו'. הוא הדין בשר עוף לרבנן לאסור מן התורה דדוקא ר"ע הוא דאמר מיה ועוף אינם מן התורה ונפקא לן מדברים לקמן אם אסור משום עבלה אסור לבשלו בחלב: אלא

אלא [1]לא שנא אמר שמואל משום ר' חייא השובר מפרקתה של בהמה קודם שתצא נפשה הרי זה מכביד את הבשר וגוזל את הבריות ומבליע דם באברים [2]איבעיא להו היכי קאמר מכביד את הבשר וגוזל את הבריות משום דמבליע דם באברים הא לדידיה שפיר דמי או דלמא [3]לדידיה נמי אסור תיקו: **מתני' המעלה את העוף עם הגבינה על השלחן אינו עובר בלא תעשה: גמ' הא אוכלו עובר בלא תעשה שמע מינה בשר עוף בחלב דאורייתא אימא המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו בא לידי לא תעשה: מתני' [4]בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנאה [5]בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה מותר לבשל ומותר בהנאה [6]ר"ע אומר [7]חיה ועוף אינם מן התורה שנאמר [8]לא תבשל גדי בחלב אמו ג' פעמים פרט לחיה ולעוף ובהמה טמאה [9]רבי יוסי הגלילי אומר נאמר [10]לא תאכלו כל נבלה ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב עוף שאסור משום נבלה יכול יהא אסור לבשל בחלב ת"ל בחלב אמו יצא עוף שאין לו חלב אם: **גמ'** מנא הני מילי א"ר אלעזר אמר קרא [11]וישלח יהודה את גדי העזים כאן**

ולימא ליה מדשמואל דאמר שמואל [12]מליח הרי הוא כרותח וכבושל הרי הוא כמבושל אי מדשמואל הוה אמינא הני מילי דמן אבל צירן ורוטבן לא קמשמע לן מיתיבי דג טהור שמלחו עם דג טמא מותר מאי לאו שהיו שניהן מלוחין לא כגון שהיה טהור מליח וטמא תפל והא מדקתני סיפא [13](אבל אם היה טהור מליח וטמא תפל) מכלל דרישא בששניהם מלוחין עסקינן [14] פרושי קא מפרש טהור שמלחו עם דג טמא מותר ביצד שהיה טהור מליח וטמא תפל ה"נ מסתברא דאי סלקא דעתך רישא שניהם מלוחים השתא שניהם מלוחים שרי טהור מליח וטמא תפל מיבעיא אי משום הא לא איריא תנא סיפא לגלויי רישא דלא תימא רישא טהור מליח וטמא תפל אבל שניהם מלוחין אסור תנא סיפא טהור מליח וטמא תפל מכלל דרישא שניהן מלוחין ואפ"ה שרי ת"ש מסיפא דסיפא אבל אם היה טמא מליח וטהור תפל אסור טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור הא שניהן מלוחין שרי איידי דתנא רישא טהור מליח וטמא תפל תנא נמי סיפא טמא מליח וטהור תפל (סימן בישרא דמנח נפקותא) אמר שמואל [15]אין הבשר יוצא מידי דמו אלא א"כ מולחו יפה יפה ומדיחו יפה יפה אתמר רב הונא אמר מולח ומדיח במתניתא תנא [16]מדיח ומולח ומדיח ולא פליגי [17]הא דחלליה בי טבחא הא דלא חלליה בי טבחא רב דימי מנהרדעא מלח ליה במילחא גללניתא [18]ומנפיץ ליה אמר רב משרשיא [19]אין מחזיקין דם בבני מעיים תרגמא אכרכשא ומעייא והדרא דכנתא אמר שמואל [20]אין מניחין בשר מליח אלא ע"ג כלי מנוקב רב ששת מלח ליה גרמא גרמא תרי מאי טעמא לא משום דפריש מהאי ובלע האי חד נמי פריש מהאי גיסא ובלע האי גיסא

עין משפט נר מצוה

צג א מיי' פ"ו מהל' מאכלות אסורות הל' י ועיי' בסמנים ומיי' סמג לאוין קלז טוש"ך סי' סט:
צד ב ג מיי' שם טוש"ע שם סעיף ח:
צה ד מיי' שם הל' יא טוש"ע שם סעיף ז:
צו ה מיי' שם הל' יח סמג שם טוש"ע י"ד סי' סט סעיף ח:
צז ו מיי' שם הל' יא סמג שם טוש"ע י"ד סי' סט סעיף ט:
צח ז מיי' ולא נמלא בהמה"ס) וסמג שם טוש"ע י"ד סי' ע סעיף ח:
צט ח מיי' שם הל' ט ועיי' במ"מ ומגיה סמג שם טוש"ע י"ד סי' סז סעיף ב:
ק ט י מיי' פ"ט מ"ה שם הל' ג סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד סי' סז סעיף ג:
קא כ מיי' שם הל' ד טוש"ע שם:

שיטה מקובצת

(א) פרושי קמפרש. נ"ב ע"י תוס' בכורות דף ל"א ע"ב:

רבינו גרשום

שהיה טהור מליח וטמא תפל. כלומר טמא שאינו מלוח שמלוח יוצא ציר ומתפל אינו יוצא ציר: טמא מליח וטהור תפל הוא דאסור. כלומר בתפל בולע הא שניהם מלוחין שרי דאינו בולע: הא דחללי בי טבחא. כלומר מליח ומדיח. הא דלא חללי בי ד"ד בי טבחא מדיח ומליח ומדיח ומה לשון חללי ריחצין כדמתרגם ויחתך את הקרב וחללי ית גוה: מלח ליה במילחא גללניתא. כלומר מלח ליה מילחא גסה ומניח המלח שעה בתוך הבשר שיוציא הדם ואח"כ מנפץ ליה למלח בהדי דם ולא בעי הדחה אחריתי: הדרא דכנתא. אלו הדקין אבל כנתא עצמה ששמו אינטריליו בלע"ז בו מחזיקים דם וצריך למולחו יפה ולהדיחו יפה: דאי בעי למיכל מיניה אומצא אסור. כלומר עד שידיחנו וימלחנו: ואסור בהנאה. כלומר ואפי' להשליכו לכלבו: מנהני מילי. דכל בשר בכל מיני חלב אסור אע"ג דלא חזינן בקרא אלא גדי:

תורה אור השלם

1. ראשית בכורי אדמתך תביא בית יי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו:
שמות כג יט
2. לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי עם קדוש אתה ליי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו:
דברים יד כא
3. וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדלמי לקחת הערבון מיד האשה ולא מצאה:
בראשית לח כ

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אבל נירן וכו' דא"כ כשרה: (ב) תוס' ד"ה אין וכו' ובלעי דם:

לעזי רש"י

שלמי"א [שי"ל יימ"א]. מלח הסלאנטר"ל [אינטריי"ל]. שופן המעיים.טבחיי"א [טבחיא"ה]. חלחולת.

מוסף רש"י

מליח הרי הוא כרותח וכבושל הרי הוא כמבושל. רמ"ה לעיל מז ב. אלא ע"ג כלי מנוקב. לפי שהדם היוצא נשאר בכלי וחוזר ונבלע בבשר (לעיל קיב.). **נאמר לא תאכלו כל נבלה.** ונאמר באותו פסוק עצמו לא תבשל גדי, משמע כל האסור משום נבלה נוהג בו איסור בשר בחלב (שבת קל:).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com